Handreiking uitzondering quarantaine werknemers in essentiële bedrijfsprocessen

In het licht van de aanzienlijke toename van het aantal besmettingen en het reële risico op ontwrichtende effecten in de maatschappij door grote aantallen mensen die tegelijk in quarantaine zijn, heeft het OMT (138e advies) op 13 januari 2021 geadviseerd om de komende 3 maanden aangepaste quarantaine regels te laten gelden.

Het OMT heeft geadviseerd om in geval van quarantaineadvies bij nauwe contacten in uitzonderlijke gevallen een uitzondering te maken voor "personen die onmisbaar zijn voor hun werk behorend tot cruciale beroepen". Ter voorkoming van de maatschappelijke discontinuïteit neemt het kabinet dit advies over. De handreiking hoe hieraan uitvoering te geven is uitgewerkt gehoord hebbende de sociale partners.

Werkgevers kunnen een uitzondering maken op de quarantaineregels, met dien verstande dat:

- Dit alleen mogelijk is in geval van quarantaineadvies bij nauwe contacten en niet in geval van isolatie (bij positieve test/ziekte)
- Dit alleen mogelijk is in uitzonderlijke situaties en voor functies die essentieel zijn voor de continuïteit van de organisatie, dat wil zeggen dat de bedrijfsvoering ernstig wordt belemmerd zonder inzet van deze werknemer(s),
- De functie niet op een andere wijze kan worden uitgevoerd (bijvoorbeeld door vervanging of door middel van thuiswerken).

Voor welke functies hier sprake van is, wordt afgesproken tussen de werkgever en ondernemingsraad, personeelsvertegenwoordiging of personeelsvergadering. De werkgever verkrijgt voorafgaande instemming van de ondernemingsraad dan wel de personeelsvertegenwoordiging, of vraagt de personeelsvergadering om advies.

Verder geldt dat:

- De uitzondering wordt gemaakt in goed overleg tussen werkgever en werknemer.
- De werkgever dient alle actuele risico's, waaronder quarantaineregels, de eventuele gevolgen daarvan en mogelijke uitzonderingen, in de RI&E opgenomen te hebben (zie Risico-inventarisatie & -evaluatie (RI&E) | Arboportaal).
- Een bedrijfsarts of arbodienst kan door de werkgever en/of de werknemer om advies worden gevraagd vanuit diens verantwoordelijkheid voor de infectiepreventie (op basis van de RI&E). Voorkomen moet worden dat uitzonderingen op de quarantaineregels leiden tot toename van risico's op de werkvloer.
- De werknemer heeft altijd de keuze om de quarantaine na te leven en niet te komen werken.
- Er is geen sprake van een testplicht.

Richtlijnen

Als de werkgever en werknemer in goed overleg besluiten om een uitzondering te maken, dan maken werkgever en werknemer afspraken om de veiligheid van de werkplek te bewaken. Daarbij gelden de volgende richtlijnen:

- De werknemer doet dagelijks een zelftest voor hij/zij aan het werk gaat[1],
- De werknemer laat zich testen op dag 5 bij de GGD,
- Op de werkplek zorgt de werkgever voor adequate mondneusmaskers (Het gebruik van mondkapjes | Coronavirus COVID-19 | Rijksoverheid.nl),
- Op de werkplek wordt (zoveel als mogelijk) 1,5 meter afstand gehouden,
- De werkplek wordt zo goed mogelijk geventileerd (zie Het coronavirus en ventilatie in gebouwen | Coronavirus COVID-19 | Rijksoverheid.nl),
- Als de werknemer klachten ontwikkelt gaat hij/zij onmiddellijk naar huis en alsnog in quarantaine,
- Deze richtlijnen doen geen afbreuk aan de bestaande arbeidsverhoudingen en op de

[1] Vanuit de zorgplicht van de werkgever voor een gezonde en veilige werkomgeving worden de zelftesten en mondneusmaskers door de werkgever kosteloos aan de werknemer ter beschikking gesteld.

werknemersrechten (zie Werknemers in quarantaine | Coronavirus COVID-19 | Rijksoverheid.nl).

De werkgever en werknemer zijn samen verantwoordelijk voor de naleving van de richtlijnen.

Klachten of signalen over de veiligheid op de werkplek of de omstandigheden waarin moet worden gewerkt kunnen worden gemeld bij de Nederlandse Arbeidsinspectie (zie Corona gerelateerde klachten en signalen | Melden | Nederlandse Arbeidsinspectie (nlarbeidsinspectie.nl)

Voor de zorgsector gelden de bestaande protocollen.

De sociale partners hebben samen binnen de SER een handreiking opgesteld voor bedrijven en werknemers om verspreiding van het coronavirus in bedrijven tegen te gaan (zie Algemene handreiking COVID-19 | SER).